ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.7.2024
COM(2024) 319 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με τις δαπάνες του ΕΓΤΕ
Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης 1-6/2024

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2024

Στις 22 Νοεμβρίου 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2024. Ο προϋπολογισμός για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) ανέρχεται σε 40 517 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 40 505 εκατ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών. Προβλέπονται διαφορετικά ποσά για τα δύο είδη πιστώσεων λόγω της χρήσης διαχωριζόμενων πιστώσεων για ορισμένα μέτρα που εφαρμόζονται απευθείας από την Επιτροπή. Πρόκειται κυρίως για μέτρα προώθησης των γεωργικών προϊόντων και για μέτρα που αφορούν την πολιτική στρατηγική, τον συντονισμό και τον έλεγχο.

2. ΈΣΟΔΑ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΓΤΕ

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 45 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, τα έσοδα που προέρχονται από δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο αποφάσεων λογιστικής εκκαθάρισης και εκκαθάρισης επιδόσεων και από παρατυπίες αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό που διατίθενται για τη χρηματοδότηση δαπανών του ΕΓΤΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 2, τα έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να επαναχρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση οποιωνδήποτε δαπανών του ΕΓΤΕ. Τα έσοδα για ειδικό προορισμό που εισπράχθηκαν και δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους μεταφέρονται αυτόματα στο επόμενο οικονομικό έτος[1].

Στον προϋπολογισμό του ΕΓΤΕ για το 2024 περιλαμβάνονται:

- οι εκτιμήσεις της Επιτροπής σχετικά με τις χρηματοδοτικές ανάγκες για μέτρα στήριξης της αγοράς, άμεσες ενισχύσεις και άλλες δαπάνες στο πλαίσιο της άμεσης και έμμεσης διαχείρισης·
- οι εκτιμήσεις των εσόδων για ειδικό προορισμό προς είσπραξη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Στην πρότασή της σχετικά με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2024, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα συνολικά αναμενόμενα έσοδα για ειδικό προορισμό. Για τον προϋπολογισμό του 2024, η Επιτροπή ζήτησε ύψος πιστώσεων το οποίο υπολογίστηκε με αφαίρεση των εκτιμώμενων εσόδων για ειδικό προορισμό από τις εκτιμώμενες ανάγκες. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ενέκρινε τον προϋπολογισμό του ΕΓΤΕ για το 2024, λαμβάνοντας υπόψη τα εκτιμώμενα έσοδα για ειδικό προορισμό.

[1] Το άρθρο 12 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ορίζει ότι πιστώσεις που αντιστοιχούν σε εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να μεταφέρονται μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος. Ως εκ τούτου, για λόγους χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, τα εν λόγω έσοδα για ειδικό προορισμό χρησιμοποιούνται γενικά πριν από τις εγκριθείσες πιστώσεις του σχετικού άρθρου του προϋπολογισμού.

Κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού για το 2024, η Επιτροπή εκτίμησε ότι τα διαθέσιμα έσοδα για ειδικό προορισμό θα ανέρχονταν σε 739,8 εκατ. EUR, εκ των οποίων 339,8 εκατ. EUR θα μεταφέρονταν από τον προϋπολογισμό του 2023. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη μεταφορά του εν λόγω ποσού και τα εκτιμώμενα έσοδα που θα εισπράττονταν το 2024 όταν ζήτησε τις πιστώσεις για τη βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα (θέση 08 02 04 01). Το άθροισμα των εγκριθεισών πιστώσεων για το καθεστώς αυτό και των εκτιμώμενων εσόδων για ειδικό προορισμό ισούνται με 19 022 εκατ. EUR.

Τα έσοδα για ειδικό προορισμό που μεταφέρθηκαν τελικά από το 2023 ήταν οριακά υψηλότερα και ανέρχονταν σε 340,3 εκατ. EUR.

3. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΣΤΙΣ 31/3/2024

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται η προσωρινή εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2024 για το ΕΓΤΕ, ως είχε στις 31/3/2024, με λεπτομέρειες που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα.

Το επίπεδο εκτέλεσης συγκρίνεται με την πορεία των δαπανών του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης που δημιουργήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116.

Προϋπολογισμός 2024 [1]
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΓΤΕ

Κατάσταση στις 31/3/2024
σε εκατ. EUR

		Πιστώσεις του προϋπολογισμού [2]	Απορρόφηση από τον Νοέμβριο μέχρι τον	Χρησιμοποίηση	Πορεία απορρόφησης τον Μάρτιο		Διαφορά μεταξύ εκτέλεσης και πορείας απορρόφησης	
		εκατ. EUR	εκατ. EUR	%	%	εκατ. EUR	%	εκατ. EUR
		A	B	Γ=B/A	Δ	E=Δ*A	ΣΤ=Γ-Δ	Ζ=B-E
	Δαπάνες	***40.517,3***	***31.028,3***	***76,6%***	***77,1%***	***31.234,9***	***-0,5%***	***-206,6***
08 01	***Δαπάνες διοικητικής στήριξης της ομάδας «Γεωργία και θαλάσσια πολιτική»***	***4,9***	***1,1***	***22,6%***	***88,1%***	***4,3***	***-65,5%***	***-3,2***
08 01 01	**Δαπάνες στήριξης για το «Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων»**	**4,9**	**1,1**	**22,6%**	**88,1%**	**4,3**	**-65,5%**	**-3,2**
08 02	***Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ)***	***40.512,4***	***31.027,2***	***76,6%***	***77,1%***	***31.230,6***	***-0,5%***	***-203,4***
08 02 01	**Γεωργικό αποθεματικό (* σ.2)**	**516,5**	**375,3**	**72,7%**				
08 02 02	**Τύποι παρεμβάσεων σε ορισμένους τομείς στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ**	**1.294,2**	**146,1**	**11,3%**	**22,2%**	**287,0**	**-10,9%**	**-141,0**
08 02 02 01	Τομέας οπωροκηπευτικών	335,0	60,1	17,9%	21,4%	71,5	-3,4%	-11,5
08 02 02 02	Τομέας μελισσοκομικών προϊόντων	60,0	3,0	5,0%	13,4%	8,1	-8,4%	-5,1
08 02 02 03	Αμπελοοινικός τομέας	835,0	77,7	9,3%	23,1%	193,1	-13,8%	-115,4
08 02 02 04	Τομέας του λυκίσκου	2,2	2,2	100,0%	100,0%	2,2	0,0%	0,0
08 02 02 05	Τομέας ελαιόλαδου και επιτραπέζιων ελιών	45,0	1,1	2,4%	12,0%	5,4	-9,5%	-4,3
08 02 02 06	Άλλοι τομείς	17,0	2,0	11,8%	39,6%	6,7	-27,9%	-4,7
08 02 03	**Δαπάνες σχετικές με την αγορά εκτός των στρατηγικών**	**1.481,6**	**618,0**	**41,7%**	**37,5%**	**555,3**	**4,2%**	**62,7**
08 02 03 01	POSEI και μικρά νησιά του Αιγαίου (εκτός άμεσων ενισχύσεων)	226,0	132,8	58,8%	59,8%	135,2	-1,1%	-2,4
08 02 03 02	Προώθηση των γεωργικών προϊόντων — Απλά προγράμματα υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης	80,7	27,4	33,9%	27,3%	22,0	6,7%	5,4
08 02 03 03	Προώθηση των γεωργικών προϊόντων — Πολυπρογράμματα και δράσεις που υλοποιούνται από την Επιτροπή στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης	96,9	0,8	0,8%	0,0%	0,0	0,8%	0,8
08 02 03 04	Προγράμματα προώθησης σε σχολεία	180,0	89,7	49,8%	44,2%	79,6	5,6%	10,1
08 02 03 05	Ελαιόλαδο	p.m.	-0,1					
08 02 03 06	Οπωροκηπευτικά	715,0	133,1	18,6%	21,4%	152,7	-2,7%	-19,6
08 02 03 07	Οίνος	183,0	234,2	128,0%	90,6%	165,8	37,4%	68,4
08 02 03 08	Μελισσοκομία	p.m.	0,0					
08 02 03 09	Λυκίσκος	p.m.	0,0					
08 02 03 10	Μέτρα δημόσιας και ιδιωτικής αποθεματοποίησης	p.m.	0,0					
08 02 04	**Τύποι παρεμβάσεων άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ**	**36.296,2**	**29.541,9**	**81,4%**	**82,7%**	**30.004,9**	**-1,3%**	**-463,0**
08 02 04 01	Βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα (** σ.2)	18.282,2	17.313,9	94,7%	96,5%	17.645,8	-1,8%	-331,9
08 02 04 02	Συμπληρωματική αναδιανεμητική εισοδηματική στήριξη για τη	3.917,0	3.708,7	94,7%	95,1%	3.726,2	-0,4%	-17,5
08 02 04 03	Συμπληρωματική εισοδηματική στήριξη για γεωργούς νεαρής ηλικίας	670,0	547,2	81,7%	81,1%	543,7	0,5%	3,5
08 02 04 04	Προγράμματα για το κλίμα και το περιβάλλον	8.698,0	5.008,7	57,6%	53,0%	4.607,7	4,6%	401,0
08 02 04 05	Συνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη	4.485,0	2.928,8	65,3%	76,5%	3.432,8	-11,2%	-503,9
08 02 04 06	Ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι	244,0	34,7	14,2%	20,0%	48,8	-5,8%	-14,2
08 02 05	**Άμεσες ενισχύσεις εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ**	**444,0**	**327,1**	**73,7%**	**68,1%**	**302,3**	**5,6%**	**24,7**
08 02 05 01	POSEI και μικρά νησιά του Αιγαίου (άμεσες ενισχύσεις)	444,0	286,3	64,5%	68,1%	302,3	-3,6%	-16,0
08 02 05 02	Καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (ΚΕΣΕ)	p.m.	2,9					
08 02 05 03	Αναδιανεμητική ενίσχυση	p.m.	0,4					
08 02 05 04	Καθεστώς βασικής ενίσχυσης (ΚΒΕ)	p.m.	17,6					
08 02 05 05	Ενίσχυση για γεωργούς που εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον	p.m.	13,5					
08 02 05 06	Ενίσχυση για τους γεωργούς που δραστηριοποιούνται σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς	p.m.	0,0					
08 02 05 07	Ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας	p.m.	0,5					
08 02 05 08	Ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι	p.m.	0,4					
08 02 05 09	Καθεστώς προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης	p.m.	5,0					
08 02 05 10	Καθεστώς μικροκαλλιεργητών	p.m.	0,4					
08 02 06	**Στρατηγική πολιτικής, συντονισμός και έλεγχος**	**379,4**	**18,7**	**4,9%**	**13,0%**	**49,2**	**-8,1%**	**-30,6**
08 02 06 01	Δημοσιονομικές διορθώσεις υπέρ των κρατών μελών σύμφωνα με τις αποφάσεις εκκαθάρισης λογαριασμών και εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση	250,9	0,0	0,0%	0,0%	0,0	0,0%	0,0
08 02 06 02	Επίλυση διαφορών	p.m.	0,0					
08 02 06 03	ΕΓΤΕ — Επιχειρησιακή τεχνική βοήθεια	128,5	18,7	14,5%	38,3%	49,2	-23,8%	-30,6
08 02 99	**Περάτωση προγενέστερων προγραμμάτων και δραστηριοτήτων**	**100,5**	**0,2**	**0,2%**	**31,6%**	**31,8**	**-31,4%**	**-31,6**

[1] Οικονομικό έτος = 16/10/2023 έως 15/10/2024, αλλά δαπάνες υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης της Επιτροπής δυνατές μέχρι 31/12/2024.
[2] Αφορά τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων.

Προϋπολογισμός 2024 [1]
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΓΤΕ

Κατάσταση στις 31/3/2024
σε εκατ. EUR

		Πιστώσεις του προϋπολογισμού [2]	Απορρόφηση από τον Νοέμβριο μέχρι τον	Χρησιμοποίηση	Πορεία απορρόφησης τον Μάρτιο		Διαφορά μεταξύ εκτέλεσης και πορείας απορρόφησης	
		εκατ. EUR	εκατ. EUR	%	%	εκατ. EUR	%	εκατ. EUR
		A	B	Γ=B/A	Δ	E=Δ*A	ΣΤ=Γ-Δ	Z=B-E
	(*) Γεωργικό αποθεματικό, συμπεριλαμβανομένων των 315,5 εκατ. EUR που μεταφέρθηκαν από το οικονομικό έτος 2023:							
08 02 01	Γεωργικό αποθεματικό — συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς από το προηγούμενο οικονομικό έτος	832,0	375,3	45,1%				
	(**) Μόνο για ενημέρωση: δαπάνες έναντι αρχικών πιστώσεων και εσόδων για ειδικό προορισμό							
08 02 04 01	Βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα — συμπεριλαμβανομένων των εσόδων για ειδικό προορισμό	19.022,0	17.313,9	91,0%	96,5%	18.359,9	-5,5%	-1.045,9
	Έσοδα για ειδικό προορισμό	***739,8***	***605,7***	***81,9%***				
6 2 0 0	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων — έσοδα για ειδικό προορισμό που εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν κατά το οικονομικό έτος	400,0	265,9	66,5%				
	Έσοδα για ειδικό προορισμό που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος	339,8	339,8	100,0%				

[1] Οικονομικό έτος = 16/10/2023 έως 15/10/2024, αλλά δαπάνες υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης της Επιτροπής δυνατές μέχρι 31/12/2024.
[2] Αφορά τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΤΟΥ 2024

Ο προϋπολογισμός του 2024 περιλάμβανε ποσό 832 εκατ. EUR για το γεωργικό αποθεματικό, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς 315,5 εκατ. EUR από τον προϋπολογισμό του 2023.

Έχουν εγκριθεί δύο μέτρα, συνολικού ύψους 98,3 εκατ. EUR[2]. Τα μέτρα αυτά θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το γεωργικό αποθεματικό του 2024, δηλαδή από τον προϋπολογισμό του 2024.

Όσον αφορά τις δαπάνες, τα κράτη μέλη έχουν δηλώσει μέχρι στιγμής συνολικά 375,3 εκατ. EUR. Το ποσό που καταβλήθηκε αφορά τα δύο τελευταία έκτακτα μέτρα (δεύτερη και τρίτη δέσμη μέτρων) που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2023, αλλά χρηματοδοτήθηκαν εν μέρει από τον προϋπολογισμό του 2024.

[2] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/2820 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με τη χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης έκτακτης ανάγκης για τους γεωργικούς τομείς που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα και τη Σλοβενία *(EE L, 2023/2820, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2820/oj)* · Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2024/453 της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2024, σχετικά με έκτακτα μέτρα στήριξης της αγοράς για τους τομείς των αυγών και του κρέατος πουλερικών στην Ιταλία (*EE L, 2024/453, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/453/oj*).

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2024

Για τους περισσότερους τύπους παρεμβάσεων σε ορισμένους τομείς, η εκτέλεση των δαπανών που προβλέπονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ ξεκίνησε το οικονομικό έτος 2023. Οι πρώτες πληρωμές για τους τύπους παρεμβάσεων υπό μορφή άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο των σχεδίων πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2024. Αυτό σημαίνει ότι ουσιαστικά δεν υπήρχαν διαθέσιμα παλαιότερα δεδομένα για την κατάρτιση της πορείας των δαπανών των εν λόγω παρεμβάσεων για το οικονομικό έτος 2024. Ως εκ τούτου, η μηνιαία πορεία των εν λόγω δαπανών βασίζεται σε παρατηρηθείσες προηγούμενες πορείες για παρόμοιες δαπάνες σε τομείς της αγοράς και άμεσες ενισχύσεις εκτός των στρατηγικών σχεδίων, και λαμβάνει επίσης υπόψη τις πραγματικές δαπάνες για τις παρεμβάσεις του «σχεδίου» που πραγματοποιήθηκαν κατά τους πρώτους δύο μήνες του οικονομικού έτους 2024.

Η προσωρινή εκτέλεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2024, για την περίοδο έως τις 31 Μαρτίου 2024, προσεγγίζει πολύ την υπολογισθείσα πορεία των δαπανών (-0,5 %).

Οι δαπάνες για όλους σχεδόν τους τομεακούς τύπους παρεμβάσεων στο πλαίσιο των σχεδίων (08 02 02) παρουσιάζουν απόκλιση προς τα κάτω από την αναμενόμενη πορεία, αλλά σε μικρότερο βαθμό από ό,τι το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Ποσό εσόδων για ειδικό προορισμό (6 2 0 0) ύψους 606,2 εκατ. EUR είναι ήδη διαθέσιμο και αναμένεται η είσπραξη επιπλέον ποσών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Επί του παρόντος, η Επιτροπή αναμένει ότι οι εγκριθείσες πιστώσεις μαζί με το ποσό των εσόδων για ειδικό προορισμό που θα είναι διαθέσιμο μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους επαρκούν για να καλύψουν όλες τις δαπάνες.